ODA ELLINGSGAARD, SALTANGARÁ,16 ÁR:
- Eg noy›ist at arbei›a í kioskini hjá Babba á Eystanstevnu. Men ikki allatí›ina, sigur Oda, sum gongur í 9. flokki í Runavíkar Skúla.

Kappró›ur og fimleikarframs‡ning ver›a eisini á skránni hjá Odu, sum sjálv hevur ábyrgdina av einum fimleikali›i hjá Støkk.

Náttarlívi› er eisini frammarlaga í huga hennara.

- Dansur plagdi at vera í høllini í Runavík, men ta› hevur veri› nokk os vánaligt, heldur Oda, i› kortini heldur dansin vera mest spennandi tiltaki› á Eystanstevnu.

- Ta› ver›ur serliga stuttligt at hitta fólk, i› koma úr ø›rum oyggjum. Tá ver›ur meira lív í, sigur hon.

Oda Ellingsgaard fer í dans vi› vinkonunum. Ikki vi› sjeikinum.

- Tá i› mann fer í dans, skal ta› vera skeg, sigur hon og brosar ertingarsamt.

Hetta er fyrstu fer›, at Oda fer í dans á Eystanstevnu, sum telur vi› í kappró›rinum. Og hon ætlar sær at halda á sum longst.

Læknin: Færri ska›ar

LÆKNAVAKT. Andreas Petersen, kommunulækni í Gøtu, heldur, at ska›ar, elvdir av alkoholi á Eystanstevnu, fækkast

Savnsmynd

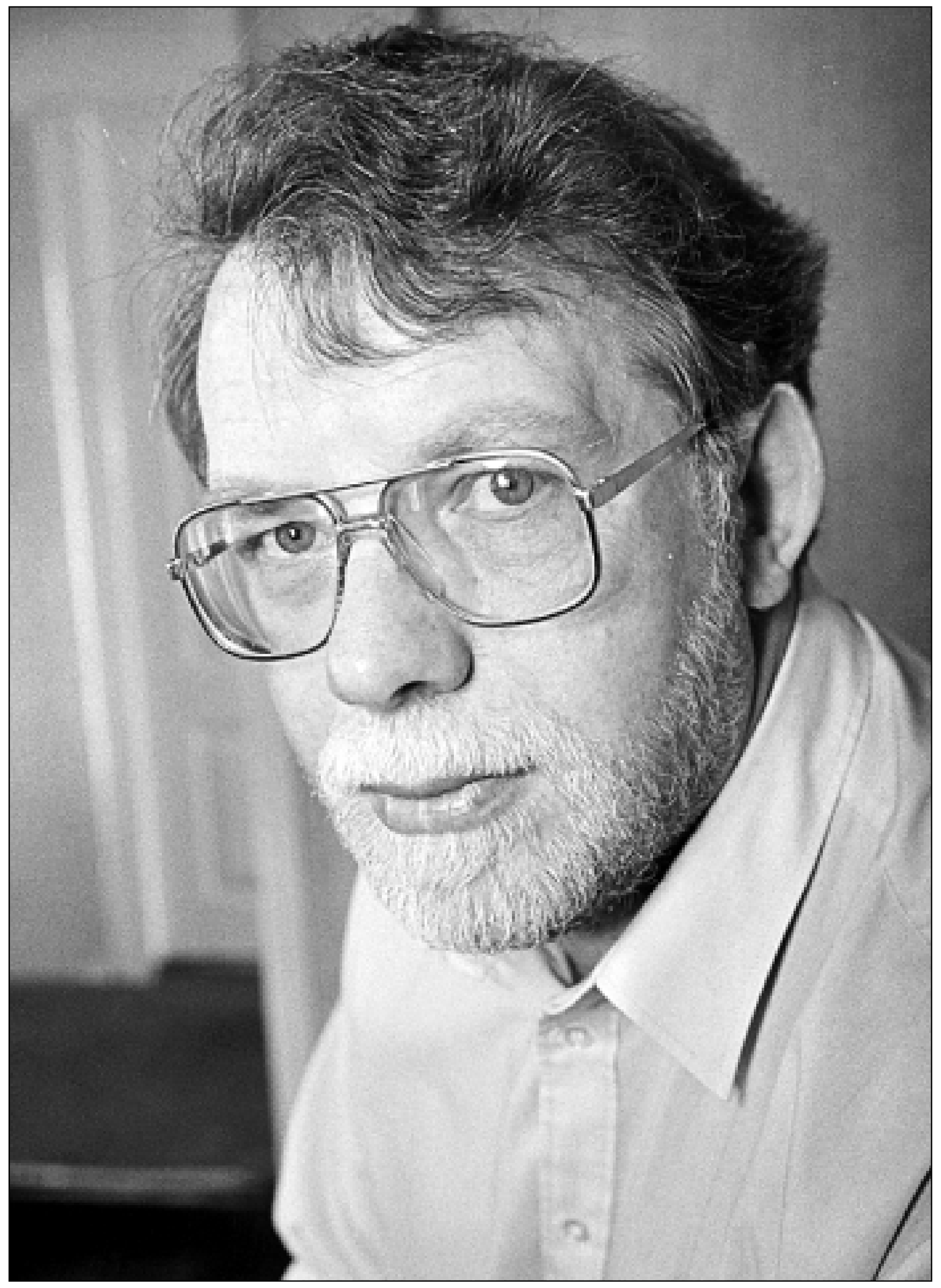

Sambært Andreas Petersen, kommunulækna, er alkoholn‡tslan batna› munandi seinastu 10 - 15 árini. Hann stúrir ikki fyri Eystanstevnuni

HØGNI MOHR

Brotnar nasar, bló›royndir og ska›ar av falli. Slíkt er mest vanligu orsøkirnar til, at læknin, i› hevur vakt á Eystanstevnu, ver›ur kalla›ur til arbei›is. Men sligin høvd, ávirka›ir bilstjórar og snáva›ar fyllibyttur fækkast í tali.

Drekka vi› máta

Ta› er sum kunnugt brennivíni›, sum í størsta mun elvir til, at arbei›sbyr›an hjá læknanum á stevnuvakt kann gerast tyngri enn vanligt. Men Andreas Petersen, kommunulækni í Gøtu, sum kanska ver›ur ein teirra, i› ver›ur á vakt á Eystanstevnu, er ikki í iva um, at eysturoyingar og stevnugestir í dag duga betur enn á›ur at handfara rúsandi løgin.

- Vit hava tvær fastar stevnur í oynni. Varmakeldu og Skálafjar›arstevnu. Og nógv fólk kemur saman. Men vit kommunulæknar taka ongi serlig stig fyri ta›. Tíbetur er stø›an vi› alkoholn‡tsluni batna› munandi seinastu 10 - 15 árini, sigur kommunulæknin, sum kortini leggur dent á, at ta› er alkoholi›, sum enn í størstan mun er arbei›sgevari hjá læknanum, stevnudagarnar.

Minni ólevna›ur

Illstø›ur, sum kunnu standast av høgum promillum, koma eisini fyri á Eystanstevnu, sum á ø›rum stevnum. Og eftir loknan bardaga noy›ist læknin ofta upp í leikin vi› nál og trá›i. Men sambært arbei›sbókini hjá Andriasi eru hesir samanbrestir eisini fækkandi. Ta› ver›ur snøgt sagt ikki tiki› líka rívan til, sum á›ur, tá i› ta› var púra vanligt, at menn í andligum ólagi gingu og veipa›u vi› ovurstórum Akvavittfløskum.

- Stø›an er nógv meira avdempa› nú. Nú er minni ólevna›ur. Færri slagsmál og bilvanlukkur, elvdar av alkoholi, sigur Andrias Petersen.

Fegnast um sjúkrabilin

Læknin í Gøtu fegnast um, at sjúkrabilur hevur veri› í Eysturoynni sí›an 1988. Hann heldur ta› vera serliga t‡dningarmiki›, at hesin bilur er manna›ur vi› monnum, i› eru vanir at veita fólki fyrstuhjálp.

- Ta› kann jú koma fyri, at onkur unglingur ver›ur illa fyri á Eystanstevnu. Men samstundis kann onkur sjúka, i› krevur bráfeingis vi›ger›, stinga seg upp á Ei›i, sigur kommunulæknin, sum hevur ábyrgdina av allari Eysturoynni og landnyr›ingspartinum av Streymoynni.

Barometri› hevur t‡dning

Eins og a›rir spentir eysturoyingar, vónar kommunulæknin, at ve›ri› ver›ur gott. Hetta hevur t‡dning fyri tali› á ska›atilbur›um. Hagtølini benda á, at regn og illve›ur hevur vi› sær nógv fleiri illstø›ur, i› serliga standast av, at fólk trokast inni í ymsu dansihølunum. Vakrar summarnætur, spja›ast mannmúgvurnar kring b‡in, og hugurin at drekka minkar, tí lagi› longu er nóg gott.

- Men mann veit ongantí› nær okkurt hendir. Ofta eru bo› eftir kommunulæknanum, tá i› ein minst væntar ta›, sigur Andrias Petersen.

Teir tríggir vaktardagarnir um Eystanstevnu ver›a væntandi b‡ttir millum Knút Jacobsen á Ei›i, Andrias Petersen og Sverra Lamhauge í Runavík.

ANN PETERSEN OG OTTO OG ELSA 4 OG 6 ÁR:
-Eg fari ein túr í tivoli og at hyggja eftir kappró›ri. Annars veit eg ikki hvat i› er á skránni.

-Stevnan er eisini útrei›slur. Ta› kostar altí› nokk, um børnini skulu hava alt ta› sum tey krevja. Vit hava tvey børn og stevnan kostar kanska 500 krónur.

Klivin er klárur

LØGREGLA. Hóast fri›arligt plagdi at vera á Eystanstevnu, hevur løgreglan í Eysturoynni støva› klivarnir av til møguliga liggjandi gestir

Mynd: Jens Kristian Vang

Kári Thorsteinsson, s‡sluma›ur og Kristian Martin Joensen, løgregluma›ur (vi› yvirskeggi), vi› annan klivan á løgreglustø›ini í Runavík. Umframt klivan eru teppi eisini klár til fólk, sum noy›ast at sova rúsin av sær á Eystanstevnu.

HØGNI MOHR

Løgreglustø›in í Runavík ver›ur væl manna› á Eystanstevnu. Ikki færri enn níggju væl brynja› fólk ver›a til arbei›is um vikuskifti›. Og gerst ta› ney›ugt, ber væl til at kalla fleiri fólk til arbei›is. Men ta› væntar s‡sluma›urin á sta›num, Kári Thorsteinsson, ikki ver›ur ney›ugt.

- Eystanstevna plagdi tíbetur at vera stak fri›arlig, sigur hann.

Ávísar løgregluuppgávur liggja í føstum karmi um stevnuna. Undir skrúgonguni og súkklukappingini ver›ur lógarinnar armur til rei›ar, og nú eisini me›an fótbóltur ver›ur spældur.

Avfallin fólk

Men tá i› sólin er farin til vi›ar og ovfarakæti ræ›ur í gøtunum í Runavík, fer løgreglan av álvara til arbei›is. Høvu›suppgávan ver›ur enn sum á›ur at halda eyga› vi› fólk, i› hava sprongt persónliga promillumarki› og eru fallin til jar›ar.

Oftast eydnast løgregluni at fáa hesar vatnrættu borgararnar á beinini aftur uttan stórvegis hóvasták. Er ve›ri› gott, ber eisini til at leggja teir í trygga hvílistø›u og lata teir durva ví›ari í fri›i og ná›um.

Onga bót

Er balansusentri› fullkomuliga slókna›, uttan at vi›komandi tó er í lívsvanda, ver›ur í fyrstu atløgu roynt at fáa hann heim og undir d‡nuna. Eydnast hetta ikki, er ney›ugt at handataka grunaleysa borgaran og seta hann í annan av klivunum á løgreglustø›ini.

Tá i› promillan er lække› so frægt, at hin handtikni kvaklast vi› og aftur so dánt dugir at finna veg, ver›ur hann leyslatin. Ongin bót ver›ur skriva›, tí skommin av at hava mist tamarhaldi› ver›ur hildin at vera passalig revsing. Og ofta eru liggjandi gestirnir nipnir og moralskt ni›ursmokka›ir, tá i› teir í skundi sleppa sær á dyr og heim aftur.

Fáir gestir

S‡sluma›urin í Eysturoy heldur annars, at meira stílur er komin í drekkarí› og ta›, sum av hesum kann standast. Dansurin heldur á til tann ljósa morgun, og tá i› fólk umsí›ir koma út á gøturnar, eru tey aloftast so troytt, at tey ikki orka at fara upp at gartera. Í gó›um ve›ri gongur alt harafturat meira fri›arligt fyri seg.

Altí› er onkur, sum drekkur seg í óvit. Men sambært handtøkubókina á løgreglustø›ini plaga bert tveir, tríggir at liggja nátt í klivanum á stø›ini um stevnuna.

Vansar fylgja vi› hesum gestum. Teir leggja hald á stóra orku hjá vakthavnadi løgregluli›i, i› heldur vil vera á var›haldi til tess at fyribyrgja ófri›i, har sum flestu fólkini halda til um náttina.

Ein um mána›an

Harumframt kann løgreglan vera eitt sindur ótrygg undir slíkum umstø›um, tí ta› er jú komi› fyri, at fólk eru dey› í slíkum klivum. Men s‡sluma›urin í Runavík leggur dent á, at er minsti ivi um heilsustø›una hjá tí handtikna, ver›ur lækni bo›sendur beinanvegin.

Umframt drukkin fólk, kemur eisini fyri, at menn, i› hava veri› har›ligir heima hjá sær sjálvum, og onnur har›skapsfólk, ver›a sett í klivan at køla av. Ta› gongur onkuntí› har›liga fyri seg, tí hesi eru uppøst, tá i› tey koma á stø›ina, og tískil hava tørv á at vera frá sær sjálvum eina løtu í klivunum.

Í me›al ver›a klivarnir í Runavík tiknir í n‡tslu einafer› um mána›an.